

SLOVENSKI NAROD.

Naša vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike.
 Inzerat: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upraviteljsko „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“
 ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 314.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan . . . K 180—	celoletno K 240—
polletno 90—	polletno 120—
3 mesečno 45—	3 mesečno 60—
1 15—	1 20—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačila.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno 200 po nakaznici.
 Na samo plačena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ostriati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Karlova ulica št. 5, 2. nadstropje.
 Telefon št. 34.

Besede oprejemajo se po plačilu in začetno izplačevanje.
 50% Rekaptivov na vrata. 50%

Posamezna številka velja 1 krono.
 Poština plačana v gotovini.

Slovenski javnosti!

Njegovo kralj. Visočanstvo prestolonaslednik in regent Aleksander pride dne 26. junija v Ljubljano.
 Na osvobodeno slovenska tla stopa po stoletjih robstva vladar, ki ga je izklical narod sam.
 Vem, da mi ni potrebno z besedami izražati globokih čustev in

DR. BREJC I. r.

drhtenja naših src, ki bodo v zanosu utripala tiste dni, ko bo Njegovo kralj. Visočanstvo prestolonaslednik, našega naroda sin, prebival sredi med nami.
 Slovenija bo storila vse, da našeslovesne in najpriskrbejše pozdravi svojega junaškega in prvega sina.

Vseučil. prof. Hinterlechner. t. č. d. an teh. fak.:

Tehniška fakulteta in njena bodočnost.

II.

S predstojecimi podatki pa še ni narisana vsa mizerija ljubljanske univerze.

Prof. S a m e c preuredil je v takozvani »realni« polovico ondodnih kleti v kemični laboratorij na način, da ga vse občuduje. V drugi polovici kleti se nahaja še par prostorov, v katerih popravlja (v enem prostoru) hišnik koleša; tu je torej privatna mehanska delavnica. V drugem je kup stare šare, ki bi se vsa lahko pokurila, da bi prišla iz sveta, le v tretjem prostoru je klet sluge. Ta bi se pa dala po dobri volji prestaviti. Kranjska hranilnica kot posestnica »realke« bi dala rade volje te kleti tehniški fakulteti v najem, da jih preuredi za elektrotehniški laboratorij prof. Vidmarja. Proti temu načrtu se pa proti zopet vodstvo realke in baje mu ni naklonjeno tudi ne poverjeništvu za uk in bogočastje.

Dosedaj se realčnemu vodstvu ni moglo očitati animoznosti proti tehniki: nasprotno. To je bil skoro edini zavod, ki nas je podpiral v našem stremeljenju. Sedaj smo naleteli tudi tu na odpor. Torej protivnost na vsej črti. Če ne dobimo kjer koli primernih prostorov za elektrotehniški institut — na vojašnice baje ni niti misliti! — odpade zato prihodnje leto tudi posebej III. letnik za elektrotehniko, kar pa tudi ne bi bilo treba, ker vidi pasant v obrtni šoli še danes lahko na lastne oči — prazne kleti, bi se dale izvrstno izrabiti v namene tehniške fakultete.

Celo za privatna — ne naturalna — stanovanja je v obrtni šoli prostora, le za tehniko ga ni.

Narodnjaki, živela univerza!
 Ne morem si kaj, da ne bi omenil pri tej priliki še sledečega dejstva. Morda odpre to enemu ali drugemu oč.

Prekratkem je bila neka odlična osebnost v Beogradu. Govorilo se

je tam tedaj tudi o naši tehniki in neka merodajna osebnost je dejala: »Kaj potrebujete vi tehniki. Naša tehnika je — dobra žetev. Stroj, železne mostove itd. dobimo za denar iz inozemstva.« Nasprotniki slovenske tehnike, ali sprevidite, komu nape-ljavate vodo na mlin?

Ko bo pričela zalagati Romunija, Rusija in morda celo prekomorske države Evropo za živili in sirovinami, dobila bo Jugoslavija tako konkurenco v agrarni smeri, da pride naš kmet v tako slabe razmere, kakršnih doslej niti sanjal ni. Cene za živila bodo padale ne pa ali vsaj ne v isti meri cene za industrijske proizvode. Podobni bomo bitjem, ki se uduše v lastni masti, zlasti če ne pridobimo Reke. Naš, slovenski kmet in vinogradnik ne bosta mogla tekmovali z banatskim itd. — Kmetija za kmetijo pojde »na boben«. Z dežele bo hitelo ljudstvo v mesta, pričakovalo bo zaslužka v industriji. Tu pa nam bo gospodaril — tu-jec. Ako ne pričnemo že sedaj resno razmišljati, kako dvigniti lastno industrijo in kako omejiti tujo invazijo, postanemo razmeroma prav kmalu kolonija Francozov. Anglezov ter Amerikancev in celo Nemške Avstrije: naš človek pa pojde »s trebuhom za kruhom« po svetu. Izseljevanje bo cvetelo kakor nikdar: Besede »naša tehnika je — dobra žetev« razsvetljujejo situvacijo jasno kot sonce.

Le skrajna kratkovidnost je v stanu si misliti, da se bo razvila naša industrija brez tehniške naobrazbe: nega osloba in sicer obeh kategorij: srednješolsko strokovno izšolanih moči enako kakor inženierjev: prvih, ki so absolutni obrtni šole, in drugih, to so slušatelji tehnike. Obeh kategorij nam je treba, in zato potrebujemo tudi obe šoli. Vsak antag-onizem ni le znak duševne omeje-nosti, ampak naravnost narodni

greh. Drug naj drugega po možnosti podpira, kajti vsaka šola je le posamezna žila našega narodnega telesa, in če ena ne bo uspevala ali če bi celo zamrla, bo hiral tudi druga. Zaradi tehniške fakultete pa je danes par minut pred 12 uro in sicer, kakor kažejo razna znamenja na vzhodu z vsemi gospodarskimi posledicami kolonialne države za druge: zato »caveant consules ne quid res technica detrimenti capiat«. Kakor si bomo postali, tako bomo pa ležali. Od takozvanih »bratov« pa ne pričakujemo — vsaj ne preveč: zlasti ne, če se bomo sami drug drugega ovirali: vsaj v domišljili, ki izvira iz zole kratkovidnosti. Raz tu le skicirano gospodarsko stališče bo pa morda zanimala usoda tehnike tudi naše industrijske kroge. Princip, da je naša, to se pravi, jugoslovanska tehnika »dobra žetev« v Banatu in v Srbiji, mora slovenske neokrajne absolutno uničiti in ohubožati. Stvar ima torej mnogo dalje segačoče posledice, kot je prvi trenutek domne-vati. — Dixi.

Iz narodnega predstavništva.

LDU Beograd, 16. junija. 101. redni sešatek začasnega narodnega predstavništva odprli dr. podpredsednik dr. Ribar ob 6. popoldne. Tajnik Manojlovič prečita prošnje in pritožbe, med drugimi tudi interelucijo poslanca dr. Lončarja radi podkupovanja mariborskih mestnih uradnikov po uradniku Zebotu, nadalje interelucijo istega na ministra za socialno politiko radi povziranja med vinogradnim delavcem. Posl. Vasiljevič stavi vprašanje na ministra za šume in ruče radi tvrde Eitler v Bosni. Min. Kovačević odgovarja, da mu je znano, da je tvrda nemška in da je prej življala razne privilegije. Minister je tudi stavljal tvrdo pod se-kvester. Z ozirom na to, da so hoteli 4 veliki denarni zavodi skleniti z navedeno tvrdo poseben sporazum, je minister prečital razne uradne akte. Nato se preide na dnevni red: Podrobna debata o volilnem redu. K 1. členu so govorili posl. Maksimovič, Banjanin, Prodanovič in minister Protić. Posl. Jaša Prodanovič protestira proti temu, da se more ustavotvorna skupščina raz-pustiti. Njegova izjava pobiha minis-ter Protić, češ da razpust ne pomenja nobenega nasilja, temveč samo nov po-ziv na narod. Pri glasovanju je bil člen 1. sprejet s popravki odbora. Pri členu 2. sta govorila bivši minister Vu-lovič in posl. Peršić, ki je zahteval, naj se volitve vrše na 21. dan po raz-pisu. Govorila sta še posl. Jaša Proda-novič in poročevalec Nastaz Petrovič, ki je bil predlog Peršića sprejet. Člen 3. je bil sprejet z dodatki posl.

Caldaroviča. Pri členu 4. se je razvila obširna debata o obsegu volilnih okra-jev. Posl. Korač je protestiral proti razdelitvi upravnih enot v Vojvodini, ker so to dela samo iz strankarskih osirov. Isti primer je glede Srbije. Posl. dr. Korun primerja predloženi volilni red z nemškim, avstrijskim in čehoslo-

vaškim volilnim zakonom ter se za-vzema za čimvečje volilne okraje. Biv-ši minister dr. Kramer je nato predla-gal nekatero stilizacijo izpremba, na-kar je bil člen 4. sprejet v zmišljeni ob-logi odbora. — Seja se je zaključila ob 9. zvečer ter je predsednik odredil pri-hodnjo sejo za jutri ob 4. popoldne.

Telefonska in brzojavna poročila.

ITALIJANI V ALBANJI
 PORAZENI
 ZAPUSTILI SO VALONO.

LDU Beograd, 16. junija. Iz Skadra poročajo, da se je pred dne-vi pričela okoli Valone resna borba proti Italijanom, ki še vedno traja. Toski so zavzeli položaj nad me-stom, vsled česar se je general Via-centini s svojim štabom umaknil na otok pred Valono. Tri italijanske voi-ne ladje obstreljujejo izgubljene po-zicije. Trdi se, da so izgubili Italijani več stotin mrtvih. Albanci pa da so vjeli 132 častnikov, 1500 vojakov in zaplenili sedem topov, 36 strojníc, nekoliko avtomobilov in velike mno-žine municije.

D' ANNUNZIO ZASEDEL SUŠAK?

Zagreb, 17. junija. Včeraj se je raznesla vest, da je D' Annunzio s svojimi ardit prekorajil most, ki loči Sušak od Reke in zasedel Sušak. Istočasno se je raznesla vest, da so D' Annunzijeve čete zasedle nekatera mesta v okolici Reke. Do-slej še ni nikake potrditve te vesti. — Tudi po Zagrebu se je raz-nesla včeraj vest, da je D' Annunzio zasedel Sušak, a doslej še niso pri-spela nikaka potrdilna poročila. Vest »Domovine« o zasedbi Sušaka demantira »Hrvat« z vsvo odločno-stjo, zatrjujoč da se je opoldne obr-nil telefonično na Bakar, kjer o tej zasedbi ni ničesar znanega. Istočasno se je obrnila tudi hrvatska zemaljska vlada na okrajno glavar-stvo v Bakru in tudi še ni prejela nikake potrdilne vesti.

REŠKI DOBROVOLJCI ZA ALBANIJO.

Reka, 17. junija. Te dni odpotu-je večji oddelek D' Annunzijeveh prostovoljcev pod poveljstvom ge-nerala Ceccherinija v Albanijo. D' Annunzijevo vojaška oblast je vpo-klicala vse prostovoljce, ki so bili na dopustu ali pa so bili odpuščeni.

PEPINO GARIBALDI IN ČRNA GORA.

Pariz, 17. junija. »Echo de Pa-ris« poroča, da namerava italijanski general Pepino Garibaldi podvzeti

ekspedicijo v Črno goro in jo isto-tako zasesti, kakor je to storil D' Annunzio na Reki.

GIOLITTI IN FRANCIJA.

LDU Rim, 17. junija. (DKU) Giolitti je sprejel zastopnika Agen-ce Havas in mu zatrijeval, da je Ita-lija prijateljica Francije, kakor je Francija prijateljica Italije. Ministr-ski predsednik je opozoril na 1. av-gust 1914, ko se je mudil v Parizu in se požuril izjaviti nevtralnost Ita-lije, kar seveda Franciji ni škodovalo. Giolitti je ugovarjal, da je bila pogodba trozveze leta 1913. obnov-ljena v ofenzivnem smislu in je do-dal, da je bila pogodba obnovljena, ne da bi se izpremenila kaka beseda; on da je sicer poizkušal doseči izpremembo, toda na korist Italije. Zavezniki Italije pa te izpremembe niso sprejeli. Giolitti je naposled omenil težkoče sedanjega položaja in pripomnil: Vem, da sem prevzel prav težko nalogo, storil bom pa vse najbolje, kar bo mogoče.

ROMUNIJA IN ITALIJA.

Bukarešta, 15. junija. Romunska vlada je sklenila, da dobi Italija 400 tisoč kvintalov od žita, namenjenega za izvoz in da ima glede izvoza predpravo pred vsemi drugimi državami.

VELIKANSKO PONEVERJENJE.

Budimpešta, 17. junija. Ministe-rjalni tajnik Harnik Jelinek je izgi-nil iz Budimpešte z ogromno vsoto 450 milijonov kron. Vsled njegovega bega je škodovanih več bank in več odličnih oseb. Jelinek je pod pretrvezo, da pocieni lahko preskrbi tuje valute, izvajal ogromne vsote, ko je stal kurz dolarjev na 230, je razglasil, da zamore oddati dol-arje po kurzu 140 in je v resnici tudi večje svote dolarjev oddal intere-sentom. Začetkom maja je sporočil, da se mora odpeljati v inozemstvo, da nakupi potrebne množine tujih valut in da se vrne začetkom junija. Ljudje so mu znosili skupaj velikansko premoženje, kakor je Jelinek odpotoval. Vsled njegovega bega je

„Veleja“.

Prizori z vasi v treh dejanjih. Spisal Anton Novčan.

(Konec.)

Mlinar Bogatin je po vsem svo-jem značaju istakla zoporna figura: orisan pa je vendarle dosti plastično, dasi ne docela dosledno. Njegovo razmerje z Velejo namreč ni povsem jasno. Človek si mora vendar misliti, da hoče Bogatin imeti Velejo samo zase; ni pa si mogoče misliti, da ne bi Bogatin vedel tega, kar vedo vsi drugi, da je namreč njegova ljubica na splošno razpolago, in da bi to trpel ter ji kot javni vaški vlačugi celo prepisal vso svojo imovino, naj-si ga je opredla kakorkoli. — Njegov hlapec Peter je bolj pasivna oseba, toda očrtan je najboljše kot naiven mladik, zaljubljen do ušes in slep in gluhi v svoji zaljubljenosti. — Dava-s in Šiba sta označena za razuzdana starca. Po vsej priliki naj utelešata komični element, ali v prvem de-ja-nju je vplival prizor med njima in Velejo primeroma tako, kakor bi bil spisan na podstavi biblijskega pri-zora med tistima starcem in Suzano; v tretjem dejanju pa služita samo za to, da bi pokazala gledalcu, kako globoko je padla Veleja, ker spre-

jemlje celo njiu darila ter ju po-vabi k sebi vsakega zase, enega za zvečer, drugega za ponoči... Edino simpatičen je kmet Lenta. Najprej je sicer iz neznanih vzrokov zanemar-jal Velejo, ko je bil pri voljakh, po-tem pa je prihajal pod okno k že po-ročeni Veleji — a nič zato, omamila ga je pač njena lepota; možki je bil dovolj, da je postavil »steno visoko« med sebe in Velejo ter se zaročil in poročil, dasi je vedel, da ne bo sre-čen. V zadnjem dejanju se mu Vele-ja smili, svari jo, opominja jo, žalo-sten je zaradi nje. Večja vloga pa mu ni dodeljena. —

O Novčanovi dramji je bilo za-tegadeli treba pisati obširneje, ker nekateri izmed onih, ki so se udele-žili premiera, pripisujejo nedostatk-pisatelju, drugi režiji, tretji tistemu, ki je opravljal dramaturški posel. Če-trti igralnemu osebju. Da bo sodba na vse strani pravična, bodi ugotov-ljeno to-le: Pisatelju na rovaš gre najprej mestoma nerodni in ne-dosledni, drugje (zlasti v prvem de-ja-nju) dolgovozni dialog z nepotrebnimi ponavljatvami in s cvetičasto navlako. Potem je v drugem, sicer krepkem in velepotratno zasnovanem dejanju pogrešno končiral konec. To dejanje bi namreč moralo sonati

takoj, ko se Veleja zgudi k mizi ter zahteti: »O Bog kaj sem ti storila, da me tako tepeš!« Zakaj razsodni gledalec bi v tretjem dejanju že uga-nil, da se je Veleja z Bogatinom od-peljala v vinograd. Pisatelju gre v tem dejanju nadalje na račun tista te-lovadb stare Velejke s peči in zopet nazaj na peč (to volitigranje je vph-valo neprostovoljno smešno); na njegov račun pa gre tudi glupi pri-zor, ko Velej ob Petrovem prihodu posnema ženski glas. Odgovoren je za to, da leži stara Velejka proti koncu tega dejanja na pol v spanju, ko bi morala pritaženo oprezovati, kako se snaha ravna na odhod. Pisat-elju v dolg je šet naposled konec tretjega dejanja, katerega največja hi-ba ni samo ta, da pride Velej zgolj za-radi teatralnega efekta umirat na oder, nego tudi ta, da morata Boga-tin in Veleja ob njegovem prihodu ostati popolnoma pasivna. — Reži-ji v greh je šteti scenično opremo v prvem dejanju, ker vendar pečnica ne more stati pod drevo, istotako scenično opremo v Velejovi koči z dvokrilnim (!) vrati in visokim oknom — to okno zato, ker je v tret-jem dejanju nerazumno manjše. Re-žijo nadalje zadržava krivda, da priha-ja v prvem dejanju stara Velejka

sključena pod težkim košem, ki visi na dveh — drobnih motvozih, in da potem krađe nakopičena drva: v drugem dejanju pa se snahi ni bilo treba tako vehementno rvati s taščo in ob Petrovem prihodu ne bi bila smela Veleja stati ravno nasproti oknu, da jo je Peter moral videti v jasni mesečini. — Tisti, ki je opravil dramaturški posel, pa bi bil moral pisatelja opozoriti na nedo-statke v knjigi, oziroma dogovorno z njim ukreniti marsikatero izpre-membe. (Pri dosedanjih reprizah so se menda tu našli nedostaki tudi odpravili.) — Kar se naposled tiče igralcev, je treba priznati, da uprizoritev ni bila prvovrstna; to pa spričo utrujenosti koncem sezone ni nič čudnega. Res je, da bi bila ute-gnila pravilna zastavitev poglavitnih vlog zakriti ta ali oni vsiljivi nedo-statek; ali prav tako je res, da tudi prvovrstno izbrano osebje ne bi bilo moglo ustvariti enovitosti, oziroma varjetnosti, tam, kjer je ni. Gospe Juvanovi ni moč očitati, da ne bi bila vedno proučila svoje vloge; kos pa ji vendarle ni bila popolnoma. Uveljavljati bi bila morala vse od-ločnejše dolgo dušeno strastnost Ve-lejine naravi, drugje pa tudi vidneje razgaljati vse tajne gibe njene zbe-

gane in naposled tako onečastjenje duše. Gospod Martinčević je igral Martina Veleja, kakor je pač mogoče igrati, zdaj rabičnega, zdaj sentimentalnega pijanca, časih res nekoliko prekrivajo, toda vobče verjetno. Stari Velejki gospodične Rakarjeve je škodovala nejas-nost tega značaja, zlasti v drugem dejanju, kjer je imela vse premalo zvodniškega na sebi. Gospod Pre-garc je predstavljal Lento možki, opremil pa ga ni s tistim toplim so-čutjem, ki mora dihati iz vsake konč-nega razgovora z Velejo. Gospod Danilo je bil mlinar, kakršen je moral biti, ter je posebno v drugem dejanju kazal umetniški zmisel za situacijo. Namesto gospoda Pluta bi bil moral igrati Davaša gospod Rogoz, ki bi se bil vse bolj skladal z gospodom Ločnikom, in istotako bi bilo treba namesto prešibkega gospoda Rakuše bolj rutiniranega igralca.

Vobče je »Veleja« interesanten pojav, ki priča, da ima novelist No-včan tudi dar za dramatsko stvar-janje: ni pa močna drama. To bi utegnili postati šele potem, ko bi jo pisatelj korenito predelal, zlasti pa ji podal vseskozi enovito, dosledno in verjetno kafiaktizacijo. —

oškodovanil nad 1500 oseb in zavodov, vendar je zanimivo, da nihče izmed oškodovancev doslej pri policiji še ni prijavil svojih izgub, ker se menda boje, da bi bili kaznovani radi tihotapstva s tujo valuto. Bančni uradnik Letay je izjavil, da je spremijal Jelneka do Segedina, kjer je ta najel čoln ter se prepeljal preko Tise, namenjen baje v Temesvar. Od takrat o Jelneku ni nobenega sledu.

PREVRAT NA GRŠKEM?

Basel, 17. junija. Po poročilih iz Aten se poroča, da vlada tam velika napetost in da je pričakovati v najkrajšem času državnega prevrata, oziroma revolucije. Ministrski predsednik Venizelos je imel konferenco s kraljem Aleksandrom, v kateri je tega pregovoril, da se naj odpove prestolu in da se potem skliče v Grški republika. »Chicago Tribune« poroča, da se je posvetoval grški kralj Aleksander s svojim očetom, bivšim grškim kraljem Konstantinom v Švici, ter mu sporočil, da se namerava odpovedati prestolu, obenem pa ga naprosil, da bi zopet prevzel žezlo.

LEGAR V POLJSKI.

London, 17. junija. »Times« poroča iz Poljske, da je tamkaj izbruhnila velika epidemija legarja, ki ogroža celo Evropo. Poročilo ameriške sanitetne komisije, ki se mudi v Poljski, pravi: V Poljski je izbruhnila epidemija legarja, kakršne Evropa doslej še ni videla in ki ogroža vse ostale države. Na tisoče ljudi se izseljuje iz Poljske, ne da bi bili podvrženi kakšni sanitetni preiskavi. V vzhodni Galiciji je bilo v kvarantenskih štabih konstatirano doslej 26.580 slučajev legarja, izmed katerih je umrlo 1506 oseb. V Galiciji so zaprte vse šole, trgovina počiva. V Tarnopolu je bilo v bolnišnici, kjer so sprejemali na legarju obbolele osebe, zaposleno 12 zdravnikov, od katerih je umrlo 10. Umrljivost pri slučajih legarja se je stopnjevala na 60 odstotkov.

NEMŠKA KRIZA.

Berlin, 17. junija. Nemški poslanik v Parizu dr. Mayer, katerega je nemška vlada ponudila mesto državnega kanclerja, je to mesto odklonil.

BOJKOT MADŽARSKE.

Dumal, 17. junija. Avstrijski železničarji so sklenili, da izvedejo vse potrebno, kar zahtevajo sklepi v Antwerpnu glede bojkota Madžarske. V okrožnici, ki so jo izdajali avstrijski železniki, pozivljajo, da se dne 20. junija ustavi vsako sprejemanje tovora za Madžarsko. Tovorni vlaki na Madžarsko se sploh ne odpravljajo več. Osebnih in brzojavni ostanejo do preklica še v obratu, vendar pa se bo tudi osebni promet prekinil, čim se uvede poostreitev bojkota. Tovore, ki jih odpravljajo Madžarska v inozemstvo, se nemoteno odpravljajo naprej. Tudi zveza poštinih in brzojavnih nameščencev je sklenila, da v noči od sobote na nedeljo ustavi ves pisemski, brzojavni, telefonski in zavojni promet z Madžarsko.

STAMBULSKI O POLOŽAJU.

Sofija, 15. junija. Ministrski predsednik Stambulski je izjavil v razgovoru z urednikom »Utra« med drugim: Mi moramo priti na vsak način do sporazuma z vsemi balkanskimi državami. Odobravamo imenovanje diplomatskih zastopnikov Poljske in Češkoslovaške ter bomo imenovali kar najhitreje svoje zastopnike v Pragi in Varšavi. Sefu francoske vojaške misije je Stambulski izjavil, da se Bolgari ne bodo uprli grški okupaciji Tracije, ker je tako sklenila mirovna konferenca.

MEDNARODNO SODIŠČE.

LDU Pariz, 16. junija. (DKU.) »Chicago Tribune« javlja: Danes je v Haagu prvi razgovor komisije, ki je pooblašena, da vpostavi mednarodno sodišče. Bourgeois se udeležil konference v petek. Od tedaj naprej pa ga bo zastopal pariški vseučiliški profesor Bradelle. List meni, da pomeni ustanovitev mednarodnega sodišča prvi korak k temu, da si Zveza narodov pridobi svetoven pomen, kakor je to bilo prvotno namenjavano.

LDU Pariz, 17. junija. (DKU.) Agence Havas javlja iz Haaga, da je prišel delovati komite pravnikov, ki ga je Zveza narodov pooblastila, da pripravi načrt za stalno mednarodno sodišče. Holandski minister za zunanje posle je imel pozdravni govor, nakar je povzel besedo Leon Bourgeois. Izjavil je, da mora biti sodišče stalno, da mu bo mogoče, vedno odzvati se klicu zatiranja. Mednarodno sodišče mora biti sestavljeno iz članov, ki niso bili izvoljeni z ozirom na državo, kateri pripadajo, ampak z ozirom na osebnost avtoriteto, na preteklost in na

spoštovanje, ki ga uživa njihovo ime, da tako reprezentirajo pravi duh mednarodne pravčnosti. »Mi smo pripravljani,« je končal Bourgeois, »zagotoviti mednarodnemu sodišču obširno kompetenco pri izvrševanju njegovih razsodb.«

MEDDRŽAVNA VPRAŠANJA.

LDU Pariz, 17. junija. (DKU.) Havas) Senatna komisija je sklenila, predložiti ministrskemu predsedniku izpreminjvalne predloge besedila angleško - francoskega dogovora glede ozemlja nekdanje turške države. Nadalje se je komisija počela z določitvijo vsote nemške oškodnine in z angleško - francoskimi pogajanjimi, ki se bodo v kratkem vršila o tem vprašanju. V debati se je ugotovila potreba medzvezniškega ali mednarodnega posojila. Prvi obrok tega posojila naj se porabi za opustošene pokrajine in za ustanovitve specialne fondne. Ostali obroki naj bi se z gotovimi pogoji uporabljali za gospodarsko vzpostavitev Nemčije.

BREZZIČNI TELEFON.

LDU Pariz, 16. junija. (DKU.) Havas) Francoska radioelektrična družba je napravila poizkus z brezžično telefonijo. Pevka Melha je dala koncert v Chelmsfordu 30 km daleč od Londona, kar se je v francoskem sprejemnem aparatu zelo dobro čulo, kakor da bi bil v sobi gramofon. List pristavlja, da bi bilo mogoče slišati Melhin glas tudi v Rimu, Stockholm in Varšavi, ker so bili oddaljeni aparati 1000 milj oddaljeni od sprejemnih aparatov.

GENERAL JANIN V FRANCII.

Pariz, 16. junija. V Marsiljo je dospel general Janin, poveljnik čeho - slovaških čet v Sibiriji, ki je izjavil, da so dobile čeho - slovaške čete iz Prage nalog, naj se ne vmešavajo v sirske zadeve.

AZIJIA IN AMERIKA.

LDU Washington, 17. junija. (Brezžično.) Iz Montreala javljajo, da je delavska federacija, ki zbora v Montrealu sklenila, zahtevati, naj kongres prepove izselitev japonskih in drugih azijskih delavcev v Ameriko.

— Odgoditev parl. zasedanja. V parlamentarnih krogih se trdi, da bodo za bivanja prestolonaslednika regenta Aleksandra v Zagrebu in Ljubljani seje narodnega predstavništva odgodene, ker prestolonaslednika spremlja na njegovem potovanju večja skupina ministrov.

— Rekonstrukcija pokrajinskih vlad. Beograd, 17. junija. Pogajanja za rekonstrukcijo pokrajinskih vlad so dospela na mrtvo točko, ker se stranke ne morejo zjediniti radi poverjenosti za notranje zadeve in bogocastje v Sloveniji in glede podbanskega mesta pri hrvaški vladi. Kakor se zatrjuje, protestira narodni klub kar najodločnejše proti nameri demokratov, ki hočejo kandidirati na mesto podbana dr. Tomljenovića.

— Sklepi ministrskega sveta. Beograd, 17. junija. Današnji ministrski svet se je bavil z vprašanjem ustanovitve središnje zadruge za izvoz, vendar vled nesoglasja med posameznimi ministri, oziroma skupinami, ni prišlo do definitivnih sklepov. Ministrski svet je nadalje razpravljal o volilnem redu, katerega smatra za najaktualnejši predlog, katerega more v najkrajšem času rešiti narodno predstavništvo. Na današnjem ministrskem svetu se je razpravljalo o stilizaciji prvih paragrafov iz volilnega reda.

— Ministrski svet. Beograd, 17. junija. Včeraj ob 11. dopoldne se je vršil ministrski svet, na katerem se je razpravljalo o tekočih poslih in o spremembi volilnega reda ter o predpravih za volitve v konstituantno. Takoj po sprejetju volilnega reda v parlamentu se bo pričelo s pripravami za volitve, ki se bodo, kakor je pričakovati, vršile še tekom novembra t. l.

— Vlada in uradniško vprašanje. V posebni advijenci je sprejel ministrski preds. dr. Vesnić deputacijo uradnih organizacij. Član deputacije je po advijenci izpovedal, da je ministrski predsednik dr. Vesnić izjavil, da ima sedanja vlada določen program, ki ga bo tudi izvršila. Na žalost se uradniško vprašanje v programu tega konotracije kabineta ne nahaja, valed česar tudi ničesar konkretnega ne more objektiviti. Zaradi tega se mora uradniško vprašanje predložiti vsem parlamentarnim klubom, nakar bi se ga moglo spraviti pred ministrski svet, odnoeno pred parlament. Ministrski predsednik je izjavil, da bo v tem primeru najpogostje zagovarjal rešitev uradniškega vprašanja. — Član delegacij uradniških organizacij je izjavil, da je minister za promet interveniral pri finančni ministru, ker je ministrstvo za finance krivo tolažilo sklep ministrskega sveta, da se uradnikom isplača 25% povečani na vse njihove dohodke in ne samo na dodatke draginskih doklad. LDU.

— Otok Lokrum za belne čete. S skupom ministrskega sveta se je odstopil otok Lokrum, ki je bil last bivše avstrijske vladarske hiše, ministrstva

AVTONOMIJA ZA MALTO.

LDU Amsterdam, 16. junija. (DKU.) »Telegraf« javlja iz Londona, da se s kraljevim dekretom daje otoku Malta odgovorna vlada.

RUSKO - FINSKA POGAJANJA.

LDU Moskva, 17. junija. (Brezžično.) V Jurjevu se so pričela rusko - finska mirovna pogajanja. Ruski zastopnik Tervensk je predlagal, naj se sklene premirje.

POLJSKO - RUSKA VOJNA.

LDU Berlin, 17. junija. (DKU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Pariza: Kakor poroča »Matine«, je poljska vlada sovjetski ruski vladi dne 9. junija ponudila mir. Sovjetska vlada na to ponudbo ni odgovorila, temveč je začela ofenzivo ob Dniepru.

RUSKO - POLJSKA FRONTA.

LDU Moskva, 17. junija. (Brezžično.) Frontno poročilo: Ob gornji Berezini so osvojile naše čete nekoliko krajev in zaplenile 4 strojnice. Pri Korostynu zasledujemo sovražnika. Pri Zmerynski se sovražnik umika.

LDU Varšava, 16. junija. (DKU.) — Brezžično.) Poročilo poljskega generalnega štaba: Na severnem odseku vlada mir, odkar se je poneorečilo več sovražnih napadov. Bolj južno so se bili zelo srditi boji, ki so se vneli vsled naše akcije od 14. in 15. t. m. Naši oddelki so morali ponovno razbiti sovražnikov odpor v bojih moč proti moči in z ročnimi granatami. 15. in 86. sovražnikova infanterijska brigada sta bili popolnoma pobiti. V bobrujskem odseku smo odbili sovražnikov napad. V Polesju so naši oddelki uničili sovražno kolono, ki se je hotela približati Cernebilu. Ob reki Teterovu smo odbili močne sovražnikove čete. V Podolju je mir.

LDU Kodani, 17. junija. (DKU.) Po brzjojavki iz Varšave poroča poljski generalni štab: V Ukrajini prepostavljamo svoje čete. Akcija se vrši v lepem redu. V vojaški bolnici v Zitomiru, kamor se je boljševiški konflikt posrečilo začasno vdreti, se boljševiki pomorili 600 ranjenih vojakov ter vse zdravnike in strežnike, bolnišnico pa zažgali.

Politične vesti.

za narodno zdravje. Tukajšnji zdravstveni odesk je že dobil naročilo, naj prevzame v svojo upravo Lokrum, ki bo služil odesk za državno zdravilišče. Za sedaj bodo nastanili na otoku bolno deco, ki je potrebna okrepljena in izpremembe zraka.

— Nov izbruh D' Annunzijeve abnormalnosti. D' Annunzio je izdal reškim legionarjem dnevno povelje, v katerem pravi med drugim: Mi smo pripravljani. Moramo biti pripravljani vedno, vsako uro in v vsakem slučaju. Mi smo na Reki, ostanemo na Reki, branimo Reko, držimo Reko proti vsemu in proti vsem ne samo tu proti ugotovljenemu »hrvatskemu« (croatagla), ampak tudi proti neke vrste »hrvatskemu« v službenem kroju. Po devetih mesecih neprestanih naporov se pričene nova doba borbe. Danes, kakor še nikoli, kdor ni z nami, je proti nam. Sobojevniki, vaša usoda je danes usoda Reke. Če je za Reko lahko meja na vzhodu, ne more biti nikdar na zapadu. In mejo na vzhodu začrtamo mi. Bodite pripravljani. Ouječe, molčete, neumljene, odločene za vse, vas hočem imeti: puške očiščene, bodala nabrušena, ročne granate. Poveljstvo na Reki ni ono v Valoni. Mi smo mojstri v presečenju. Mi smo najmočnejši. Ključ Kvarnerja, ključ Adrije je v naši pesti in nihče ga nam ne izruga. Nasprotnik, pa najsiho iz Rima, Pariza, Londona, iz Bele hiše ali kateregakoli balkanskega svinjaka, mora sprejeti naše pogoje. Naj razume, kdor mora razumeti. Ni več časa za čenče in laži. Zelezo ne govori. Če govori, je kratkobešno. Kratko orožje ima samo eno besedo, raje od besede en kratak mahljaj. In ostalo je molk. Ostalo je volja: moja.

— Reka brez šivil. Iz Reke se poroča, da se je med tamnošnimi peki in sprožidajskim odsekom mestnega magistrata sklenila pogodba, po kateri se znatno znižajo cene kruha. Doslej so namreč reški peki pekli kruh v štručah 1 kg teže in taka štruca je stala 4 K. Od 16. t. m. dalje pa se bo pekli kruh v dnevni odmerki, kakor so določeni na osebo, namreč po 300 gr. in taka štruca bo stala 2 K. Potemtakem se podražuje kruh za več kot 50%. Za vzrok te podražitve se navaja zboljšanje mezd pekovega delavstva, čemur pa seveda nihče ne verjame, ker je javna tajnost, da se je kruh podražil le zaradi pomanjkanja moke. Še bolj ko moka pa primanjkuje Reki moka. Prišlo je tako čulo, da se so odločili, da zakelejo 800 ton, za katere itak tudi nimajo krme. Reški magistrat se je obrnil na italijansko vlado za odpomot. — V aprovizaciji Reka je morala v sedmjem časn nastati kaka hajla ovira, kajti znano je bilo splošno, da je Italija doalej precej dober skrbela za preživljanje reških »upornikov«. Vsek teden je namreč prihajalo za Reko po več vagonov klane šivilne iz Italije. Živino so izkrcavali na Matuljih in so je zaklali v klevnici pri Voloskem, po mase so

pa potem prihajale barikade s Reke. Ravno tako je tudi splošno znano, da so vse noči držali proti Reki avtomobili s šivilji. Podvneti je bila menda italijanska oblasti arma, kar bi bilo tako vendarle preveč očitno, kako tičeta D' Annunzio in italijanska vlada pod istim klebom. — Zelo smadlen v tem pogledu pa je slasti tisti znani dogodek z zaplenitvijo nekega parnika, ki je vasil šivilna menda v Palo in so ga zaplenile D' Annunzijeve torpedovke. Vse skapaj je namreč bilo čisto navaden humbug, običajna italijanska harlekinada. Mornarji, ki so bili nameščeni na tistem parniku, so pozneje prišli v Trst in povedali, da so še pet dni pred »zaplenitvijo« parnika vedeli, da bo parnik vasil na Reko, ne pa tjakaj, kamor se je reklo, da je namenjen.

— Švicarsko časopisje o Gjolittiju. »Gazette de Lausanne« piše: Italijanska parlamentarna in ministrska politika se zdi zmešana, Gjolitti je po svojih izjavah v Dronero dokazal, da se še ni odrekel svojim idejam iz prejšnjih časov. Kako more dežela, ki a tako gotovostjo govori o svoji zmagi, odobravati povratek moči, ki je deloval z vsemi svojimi močmi na to, da bi preprečil to zmago? Ta pojav se more razlagati edino z razočaranjem. Zmagovita Italija ima značaj premagane države. Gjolittijeva politika pa gotovo ne bo taka, da bi dala Italiji pogum, zaupanje in moralno zdravje. »Journal de Geneve« omenja, da se je Gjolitti dolgo časa pripravljala na svoj nastop in izkorišča sedaj razočaranje Italije v svojo korist. »Neue Zürcher Ztg.« pa v splošnem prorokuje Gjolittiju uspeh in ga hvali.

— Francoski o Essad pašli. »Tempe« piše obširno o umorjenem Essad pašli in pravi, da je bilo med njim in srbsko vlado vedno prijateljsko razmerje. Med vojno je stal zvesto na strani zaveznikov in je pomagal, kolikor je bilo to mogoče, Srbom pri umikanju čez severno Albanijo. Jeseni l. 1918. je prišel s svojim zvestim Albanci v Solun, da pomaga zaveznikom in predvsem Srbom pri njihovem prodiranju v Srbijo. Njegovo prijateljsko razmerje s Srbijo ni bilo všeč Italiji, ki je dosegla, da so morali prepovedati Essad pašli bivanje v Albaniji, nakar se je preselil v Francijo in ni videl več svoje domovine.

— Bolgarsko - italijanski odnosi. Iz Rima poročajo, da je dospel tja bolgarski poslanik dr. Stojilov, s katerega prihodom so vzpostavljene službeni diplomatski odnosi med Italijo in Bolgarsko.

— D' Annunzio in nova vlada. D' Annunzio je z ozirom na vladno izpremembo v Rimu izdal svojim legionarjem dnevno povelje, v katerem pravi med drugim: Parlament in vlada sta brez okostja, brez trdne volje. . . . Mi smo v Reki, ostanemo v Reki, branimo Reko, držimo Reko proti vsemu in proti vsem, ne samo proti ugotovljenemu hrvaštvu (croatagla), temveč tudi proti neke vrste hrvaštvu v oficijelnem kroju. Po devetih mesecih borbe brez prestanka pričena nova doba bojev. . . . Bodite pripravljani. Budne, molčete, okrutne, odločene za vse vas hočem imeti: puške nabite, bombe v rokah. . . . Najmočnejši smo mi. Ključ Kvarnerja, ključ Jadrana je v naših rokah, in nihče ga nam ne iztrga. Nasprotnik, katerikoli, iz Rima, Pariza, Londona, iz Bele hiše ali kateregakoli balkanskega svinjaka (!) se mora vdati nam, mora sprejeti naše pogoje. Naj razume, kdor mora razumeti. Ni več časa za brbljanje in laži. Zelezo ne govori. Če govori, je kratkobešno. Kratko orožje ima eno samo besedo, da, namesto besede le trljaj. Ostanek je molk. Itd. Kako spravi Gjolitti tega kričarskega rokmavha z Reke?

— Vesnemško maščevanje. »Berliner Tageblatt« poroča iz Monakova, da je bavarska vlada izgnala znanega nemškega pacifista dr. A. Frieda radi njegovega pacifističnega delovanja med vojno. List ostro oboja sklep bavarske vlade in pravi, da tako početje diskreditira Nemčijo v zunanjem svetu.

— Nemški komunist Walleshauser, ki ga je sodišče obsodilo na smrt, ker je za časa boljševiškega režima na Bavarskem sodeloval pri umoru meščanskih talcev, je bil 14. t. m. dopoldne v Monakovem justiciiran. Ministrski svet je zavrnil njegovo prošnjo za pomilostitev.

— Za popolno neodvisnost Egipta. Iz Londona se poroča, da se vršijo tam pogajanja med Anglijo in Egiptom. Anglijo zastopajo lord Milner, sir Renner Redd, bivši angleški poslanik v Rimu in sir John Maxwell, angleški generalissimo v Egiptu ob vzbruhu vojne. Egipt zastopajo Mohamed pašah Mahmud, bivši guverner suškega kanala, Abdel Aziz bey Maher, član egiptovskega parlamenta, in Ali pašah Yeghen, bivši zunanji minister. Pogajanja se vršijo na podlagi priznanja popolne neodvisnosti Egipta s strani Anglije. Ker pogajanja dobro uspevajo, je prišel v London tudi predsednik egiptovske delegacije, Saad pašah Zaghlul. Iz Kaira pa poročajo, da pričakujejo Egiptani s veliko nemarnostjo isid pogajanj. Atentati na angleške vojaške in funkcionarje so na dnevnom redu. V vseh egiptovskih mečajah in koptskih cerkvah se vršijo službe božje za popolno neodvisnost Egipta.

— Konec boljševiškega? Neki Švicar, ki se je te dni vrnil iz Rusije, piše v »Neue Zürcher Ztg.«: Vse ruski narod je proti boljševizmu in vendar se ne bo nikdar ojuščil, da bi ga zlozil, to pa zato, ker je ta narod premočan in prepotepljiv in valed leta in leta trajajoče lakote in belomi vse onemogel. Boljševiki pa nastopajo tudi s

strašnim terorizmom, ki nadlha vsak poskus protirevolucije s najstrašnejšimi morilnimi. Tudi vojaške akcije iz inozemstva ne bodo pomagale, nasprotno podpirajo narodnostno idajo in pridobivajo boljševizmu simpatije, kar brani Rusijo. Vse upanje stavijo Rusi v »Rdečo armado«, kjer služijo sinovi Rusije, ki ljubijo svojo domovino ter sovražijo njenega razdiralca, boljševizmo, a nosijo orožje pod pritiskom nemogočega terorja. Toda tudi ti se bodo spametovali, obrnili orožje proti svojim voditeljem, jih odstranili ter dali Rusiji končno konstituirati in demokracijo. Tako upajo vsi boljši elementi v Rusiji.

Interpelacija dr. Dinko Puca.

Radi zapostavljenja dobrovoljcev:

Odkar obstoji naša kraljevina, žuli smo vedno pritožbe bivših dobrovoljcev, da so zapostavljeni. Žal, da je to britka resnica. Ti, ki so bili najboljše med nami, ki so prvi izpostavili svoje življenje uresničenju našega ideala, so danes pri nas omalovaževani in čisto politično osuščeni kot so bili prej. Mnogo jih je, ki so se borili s slavo ovenčani na raznih bojiščih za osvobodjenje svojega naroda. Ko so se vrnili, jih vojna uprava ni hotela sprejeti, dočim je nasprotno takoj v prvih dneh namestila vse one, ki so naš narod poznali v bivši avstro - ogrski armadi le po imenu in se sramovali svojega pokolenja!

Še vedno je cela vrsta takih, ki so že zdavnaj prosili za aktiviranje. Zastonj njih trud, zastonj vse prošnjel Njihovi tovariši, ki so ostali v avstrijski armadi, so avanzirali v redno, so sprejeli že zdavnaj s svojim avstrijskim činom v armado, dočim so naši dobrovoljci ostali pri svojem prejšnjem činu. In tako vidimo, da delajo bivši avstrijski aktivni službo kot aktivni kapetani, bivši legionarji pa še vedno kot rezervni potporučniki!

Dovoljujem si postaviti g. ministru vojne in mornarice vprašanje:

Ali in kaj hoče uiniti, da se krtvica, storjena našim dobrovoljcem, čim prej popravi?

Za dalje slušate podčastnike:

Med dalje slušate podčastniki bivše avstro - ogrske armade vlada globoka nezadovoljnost. Na splošno se more reči, da so se ti ob času prevrata povsem zavedali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Res je, da bivše avstrijske barbe ne odgovarjajo činom v srbski armadi. Toda vsaj deloma bi se dalo popraviti to s tem, da bi se najzaslužnejše podčastnike imenovali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Res je, da bivše avstrijske barbe ne odgovarjajo činom v srbski armadi. Toda vsaj deloma bi se dalo popraviti to s tem, da bi se najzaslužnejše podčastnike imenovali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Res je, da bivše avstrijske barbe ne odgovarjajo činom v srbski armadi. Toda vsaj deloma bi se dalo popraviti to s tem, da bi se najzaslužnejše podčastnike imenovali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Res je, da bivše avstrijske barbe ne odgovarjajo činom v srbski armadi. Toda vsaj deloma bi se dalo popraviti to s tem, da bi se najzaslužnejše podčastnike imenovali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Res je, da bivše avstrijske barbe ne odgovarjajo činom v srbski armadi. Toda vsaj deloma bi se dalo popraviti to s tem, da bi se najzaslužnejše podčastnike imenovali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Res je, da bivše avstrijske barbe ne odgovarjajo činom v srbski armadi. Toda vsaj deloma bi se dalo popraviti to s tem, da bi se najzaslužnejše podčastnike imenovali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Res je, da bivše avstrijske barbe ne odgovarjajo činom v srbski armadi. Toda vsaj deloma bi se dalo popraviti to s tem, da bi se najzaslužnejše podčastnike imenovali svoje narodne dolžnosti in mnogo pripomogli k narodnemu osvobodjenju. Takrat so bili uverjeni, da v bodoči narodni armadi ne bodo na slabšem, kot so bili prej.

V resnici se pa ni razumelo s tem. Faktično se dogaja, da so nekateri podčastniki bili ponižani. Tako n. pr. je bivši štabni narednik, ki je bil činovnik in ki je opravljal le oficirsko službo, danes samo narednik.

Dneve vesti.

V Ljubljani, 18. junija 1920.

— Regentov poset v Zagrebu in Ljubljani. Vse vesti zagrebških in drugih listov o odgoditvi regentovega poseta v Zagrebu in Ljubljani ne odgovarjajo resnici. Program za poset regenta v Zagrebu je že definitivno določen. Regent dopne v Zagreb dne 22. junija in ostane v Zagrebu do 4 dni. Nato poseti regent Ljubljano in Maribor. Na potu ga spremljajo ves čas ministri dr. Krizman, dr. Kukovec, dr. Drin-ković, dr. Korošec in ministrski predsednik dr. Vesnić. V njegovem spremstvu bodo tudi višji vojaški dostojanstveniki, med njimi generala Plivelič in Maister. Prvotno se je nameravalo, da bodo spremljali po Sloveniji slovenski, po Hrvaški pa hrvaški ministri, vendar se je v včerajšnjem ministrskem svetu sklenilo na izrecno željo regenta, da ga spremljajo za to določeni ministri na celotni poti, tako, da ne bi tvorila sotla mejo med Hrvaško in Slovenijo.

— Prezident Masaryk o pome-nu vsesokolskega zleta. Prezident Masaryk je poslal bratu Scheinerju nastopni pozdrav: Brat Scheiner, da se niste dali prestrašiti od gro-zeljnih težkoč in ste zlet priredili, že to je dokaz sokolske energije in organiziranosti in jamči uspeh. Kdor si le približno predstavi, kaj pomeni prireditev zleta, koliko sokolskih enot in drugih organizacij je bilo uvedeno v sodelovanje, si predloži pomen zleta prav po današnjih raz-merah. Zlet je velika narodna šola energije, podjetnosti in discipline — v tem smislu in duhu ga srčno po-zdravljamo. Na zdar!

— Dvorni maršal v Ljubljani. Včeraj je prispel v Ljubljano dvorni maršal polkovnik Damjanovič, da se dogovori z deželno vlado o vseh podrobnostih pri posetu in sprejemu prestolonaslednika regenta Aleksandra.

— Posebni vlak na VII. vseso-kolski zlet v Prago odide dne 22. ju-nija zvečer iz Zagreba. Ura odhoda še ni znana. Delegati z Gorenjske-ga in Dolenjskega naj pridejo v Ljubljano v takem času, da se lah-ko odpeljejo iz Ljubljane dne 22. ju-nija ob 18. uri (6. zvečer) do Zida-nega mosta. Oni na progi Ljubljana-Zidani most vstopijo na svojih po-stajah v ta vlak. Delegati iz Štajer-ske vstopijo v posebni vlak, ki ob-stane na postajah Zidani most, Cel-je, Pragersko, Maribor in Spilje. Legitimacije, ki jih je poslal Savez vsem župam, opravičujejo polovič-no vožnjo iz vseh postaj do Spili, ki velja tudi za povratek domov. Vsak mora imeti potni list, vidran od čeho - slovaškega in nemškega konzulata. Ura odhoda vlaka se nazna-ni pravočasno. — Starešinstvo Sokolskega Saveza SHS

— Sokoli in nemški »Kultur-bund«. V Novem Sadu nameravajo Nemci ustanoviti svojo organizacijo, ki so jo krstili »Schwäbisch - Deutscher Kulturbund«. Ustanovno zborovanje se ima vršiti te dni. Po zborovanju se priredi banket in ljudska veselica. Prostore za to prireditve je Nemcem prepustil novosadski Sokol. Vsaj tako piše »Deutsches Volks-blatt«, ki izhaja v Novem Sadu.

— Iz magistratnega gremija. Magistratni gremij je v svoji včerajšnji seji ugodil prošnji Emila Eckerja za koncesijo za instalacijo vodovodov, Frana Krašoveca za koncesijo za trgovanje z živino in Marije Kralj za koncesijo za prodajanje jajc, odklonil pa je prošnji Marije Dolharje-ve za podelitev iste koncesije in Pavla Keršiča za prodajanje mleka. Povodom petdesetletnice ljubljansk-ga »Gaslinega in reševalnega društva« je magistratni gremij skle-nil predlagati obč. svetu, da se dol-goletnim članom tega društva Josipu Lapajnarju, Franu Medicu in Ivanu Permetu prizna ljubljansko meščan-stvo. Člode stojnic je magistratni gremij sklenil, da se odslej na trgu sploh ne bodo več podeljevale nove stojnice. Kdor daje v najem te stoj-nice, se mu pravica takoj odvzame. Na stojnicah je najstrožje prepove-dana prodaja piva, kruha, krofov itd. Kdor se pregreši proti tej prepo-vidi, se mu stojnica takoj odvzame. Stojnice se odvzamejo takoj vsem tistim, ki so jih dali v najem, ki imajo svoje prodajalne in ki so na njih brez dovoljenja točili opojne pijače. Konč-no se je sklenilo, da se v svrhu kon-trole razveljavijo vsa dovoljenja za stojnice. Imetelji stojnic morajo vložiti nove prošnje, o katerih bo nvažuje potrebo trga in vrednost prosilcev razpravljati in sklepati ma-gistratni gremij.

— Stavbna sezona v Ljubljani se prične! Magistratni gremij je dal v svoji včerajšnji seji stavbno dovo-lenje »Ljubljanski kreditni banki« za

zgradbo petnadstropne palače ob vogalu Dunajske in Aleksandrove ceste in za zgradbo četrst. stanovanjske hiše v Beethovnovi ulici. Ljubljanska kreditna banka prične z zgradbami takoj. Nadalje se je dalo stavbeno dovoljenje »Jadranski ban-ki« za zgradbo dveh trinadstropnih stanovanjskih hiš na prostoru stare predilnice. Predilniško poslopje že podirajo. Končno je bilo podeljeno stavbno dovoljenje Andreju Černetu za zgradbo vile v Linhartovi ulici in Ferdinandu Mašketu za zgradbo hi-še ob potu v Rožno dolino.

— Podaljšanje Miklošičeve ce-ste. Ker se predilniško poslopje po-dre, bo s tem omogočeno, da se po-daljša Miklošičeva cesta do Glavne-ga kolodvora, s čimer bo mesto mnogo pridobilo, ker bo s tem odpa-del dohod v mesto preko Kolodvor-ske ulice, ki je bolj podobna vasi kakor mestni ulici.

— »Koroška Vas kličeta! Pod tem naslovom se bodo vršila že na-znanjena informativna predavanja o Koroški in sedežih sodniških okrajev po vsej Sloveniji. Prirede se tako, da bode izvršena v vsej Sloveniji te-koem enega tedna in sicer od 27. ju-nija do 4. julija t. l. Tozadevni lepaki in letaki so dotiskani, ter se raz-pošljejo te dni v posamezne sodni-ske okraje v nadaljno obvestitev korporacij in posameznih društev v dotičnem okraju. Prosimo vsa dru-štva, korporacije in posameznike, katerim se odpošljejo lenaki, da jih pravočasno razdele po okolišju svo-lega okraja in sicer tako, da dobi vsak večji kraj po eden lepak. Mor-da bi bilo najpripravnije razdeliti jih po županstvih, oziroma župniških uradih ali šolskih vodstvih. Tudi dan predavanja bode že določen tukaj iz ekonomskih razlogov. Posameznim krajevnim faktorjem bode treba pre-skrbeti le prostor (morda šolo ali kako drugo pripravnno dvorano) za predavanje ter določiti uro. Prosimo, da nam gredo vsi v interesu stvari same na roko.

— Obrtniški izlet na Koroško. V dokaj neurejenih razmerah, pod katerimi trpi obrtništvo vsled ne-premišljenih vladnih naredb, katere se izdajajo kakor cirkuški programi, se je vendar tudi obrtništvo oju-na-čilo, da doprinese dokaz stanovske in državne zavednosti s tem, da or-ganizira impozanten izlet na Koro-ško. Vse priprave so v polnem teku ter je upati, da ne bo v Sloveniji obrtne zadruge, ki bi ne poslala pri-mernega števila svojih zastopnikov na ta izlet. S tem, da se obrtništvo poslužuje pomembne manifestacije za ujedinjene Koroškega dela naše-ga naroda bomo dokumentirali pred celim svetom, da naša država ni le agrarna država, ampak da ima tudi zavedno in požitnovalno obrtništvo, katero stremi za istimi cilji, kakor vse politične stranke, namreč da spada vse, kar je slovenskega v Ju-goslavijo. Storjen bo tudi korak na-prej v lastni organizaciji. Sicer men-da še ni določeno, v katerem kraju se bo obrtniško manifestacija vršila, a vsekakor naj se poskusi z ondotni-mi organizacijami priti toliko v stik, da bomo tudi izletniki spoznali njih razmere. Vsi deli iz Koroške so v obrtnem oziru jako napredni ter čaka ondotno obrtništvo mnogo uspe-ha, kateri mu je tudi zagurno v na-ši Jugoslaviji.

— Gospodične, ki žele iz prijaz-nosti sodelovati pri prodaji cvetic za Koroško, se vljudo vabijo, da pride-jo v soboto ob 12. uri v magistrat-no dvorano ter naj prinesejo stekle-nice s seboj. — Ob enem apeliramo na vse lastnike vrtov, naj pošljejo v soboto čim največ cvetja v ma-gistratno dvorano.

— Državna meja je v nevarno-sti! Zgodovina nam pripoveduje, da je bilo v nacionalnih državah vse-lej, ko je zadonel ta klic, vse po-konci. Cvetlična dneva, ki se vršita dne 19. in 20. junija za Koroško, pokazeta, ali se zavedamo svojih dolžnosti tudi mi.

— Smrad kot kuza se razširja od gnojišča nasproti Zelenemu hribu na Dolenjski cesti. Tla se mečejo in vozijo vsi odpadki živali, gnila jajca, kosti. Vsa ta stvar se potem pari na solncu, nebroj muh se pase po tej svinjarji, s katero se razširja smrad, da mimoidoče kar duši. Tako gnoji-šče in vsi tisti izmečki nikakor ne spadajo v mesto na prostor ob državni cesti, zato zahtevamo, da se premesti drugam, sicer utegnemo doživeti epidemijo v Ljubljani.

— Na naslov volilke obišče! V sredo zvečer okoli 10. je vojaška patrulla lovila dva vojaka po šent-jakobskem okraju. Ker sta bežala pred njo, streljala je za njima po ce-stah in ulicah. Pasanti so bili v smrti in nevarnosti, da jih ne zadene kaka kroglica, ki so jim švirale okrog glav in teles. Prosimo vojaško oblast, naj

posuči patrulje, da po mestu ne sme-jo streljati. Četudi love neubodljive vojake.

— Bitna sodba. Trgovci A. F. v Florianski ulici je 14. t. m. med ča-som, ko se je mudila par minut v ku-hinji, zgledala v prodajalni iz mize ce-la šunka. Ko se vrne in to opazi, sto-pi urno na ulico in pozdravi tudi po sosednih ulicah. V Hrenovi ulici opa-zi moža z ovitkom pod ramo. Steče za njim ter se postavi možato pred njega z besedami: »Tu imate šunko zavito«. On nato: »A je Vaša?« Brez odgovora zgrabi z eno roko za šun-ko, z drugo pa zaviti po njegovem obrazu s kratkim pritrdilom: »Da, moja, — to pa Vaše,« nakar jo je dol-goprstnež urnih nog odkuril.

— Smrtina kosa. V Zagrebu je umrl dr. Fedor baron Nikolič, ravnatelj dunajske podružnice Ja-dranske banke. V Celju je umrl g. Anton Topoljak, trgovec in hišni posestnik. Pokojnik je bil zaveden narodnjak že v času ko se je v Celju le malo trgovcev in obrtnikov upalo pokazati svoje narodno mišljenje.

— Na smrt je obsodila maribor-ska porota kovača Janezo Mrčino, doma iz Srednje vasi pri Škofji Loki, ki je dne 10. marca umoril po-stiljona Matevža Šulerja med Je-zerskim in Železno Kapljo na Koro-škem in oropal poštni voz.

— Popis neprilateljskega imetja. Po mirovni pogodbi ima naša drža-va pravico, da likvidira vse imetje neprilateljskih državljanov. Zaradi tega so državne oblasti odredile, da se v mejah Srbije izvrši popis nepri-jateljskega imetja.

— Pojasnilo. Pred kratkim je bil pred poroto obsojen radi tatvine na klavnici mesarski pomočnik Jo-sip Avbelj, rodom iz Ljubljane, ki pa ni bil uslužben pri »Vnovče-valnici«. Ugotavljamo, da obsojeni Avbelj ni identičen z Josipom Av-beljom ml., doma s Prevoji, ki je pošteno in zvesto služil kot mesar-ski pomočnik pri »Vnovčevalnici«.

— V Celju je kupila od Mestne hranilnice hišo na vogalu Cankar-jeve in Gubčeve ulice ga. Franja dr. Županova, žena kopališkega zdrav-nika na Dobrni.

— Poskušeni umor dr. Sušnika v Pliberku. Z ozirom na poskušeni umor dr. Sušnika, odvetnika v Pliberku, smo izvedeli še tole: Odvetnik dr. Sušnik je imel v oni hiši stanovanje, obstoječe iz treh sob, od katerih sta mu dve sobi služili kot pisarna. Sosedno stanovanje, kjer je stanoval vpokojeni železniški portir Schwabinek, pa mu je bilo zago-tovljeno za slučaj, da radi večje stano-vanje ter je Schwabinek pod tem izre-čnim pridržkom dobil to stanovanje. Ker se je nameraval dr. Viktor Sušnik v kratkem poročiti, je zahteval izpra-nitev stanovanja, čemur pa se je Schwabinek protivil ter ga je k temu še le sodnija prisilila. Te dni bi bil mo-ral vpokojeni portir zapustiti stanova-nje. Dr. Sušnik mu je bil pripravljen plačati za selitvene stroške 1000 kron. Schwabineku so bila na razpolago v Pliberku tri stanovanja. V torek se je dr. Sušnik vračal ob 9. domov in ko je odpiral vrata v svojo spalnico, je na-enkrat začutil močan udarec na glavo. Po njegovi lastni izpovedbi je bil v pr-vem stremotku mnenja, da je potrea in da se je udri kos stropa. Takoj na to je začutil drug udarec in zaslišal pok. Tudi zdaj še ni vedel, kaj je vzrok, ko se je pa oaril, je zagledal svojega sose-de ter se začel takoj z dežnikom brati proti nadaljnjim napadom. Schwabinek pa je dr. Sušnika podiral na tla ter mu s sekiro prizadejal še več nadalj-nih ran. Vsega skupaj je dobil dr. Sušnik sedem ran, od teh tri težke. Loba-nja je na treh mestih počena. Še le na tleh ležeč je začel dr. Sušnik klicati na pomoč, na kar je Schwabinek, ki je bil v samih nogavicah, pobegnil. Orožništ-vo, katero je začelo napadalec zasle-dovati, ga ni moglo najti, še le ob 2. ponoči pa so našli Schwabineka obe-šenega v dvoranici. Dr. Watske je dal teško ranjenega dr. Sušnika prepeljati v bolnišnico, kjer mu je nudil prvo po-moč. Brzojavno pozval je dospel drugi dan dr. Sušnikov brat, lekarnar Rihard Sušnik iz Ljubljane, v Pliberk, ter je dal sporazumno z dr. Watskom pre-pe-ljati svojega brata v mariborsko bol-nišnico, kjer je bil dr. Sušnik takoj ope-riran. Operacijo je izvršil primarij dr. Černič. Dr. Sušnik je bil ves čas pri zavesti. Teško ranjen si je v svojem stanovanju sam ispiral rane, v bolniš-nici se je ves čas počutil rameram pri-merno dobro ter je mnogo upanja, da zločina se zdravje in življenje dr. Suš-nika ne bo imel hujših posledic. Motiv zločina ni političen, marveč gre tu sa-mo za maščevanje osebnega Slo-veka. Zločin je bil premediten in skri-bo pripravljen, kar je razvidno iz tega, da je Schwabinek še prej poskušal najti priliko, da bi se maščoval nad dr. Suš-nikom, kar je dan pred zločinom v svoji dvoranici poskušal storiti, kar je pisal svoji ženi pismo, v katerem ji naznanja svoj namen in kakor izpoveduje dr. Sušnik, kar ga je Schwabinek še dva večera čakal pri naslonjanih vratih, ko se je vračal dr. Sušnik iz svojega stanova-nja. Še le sedaj pripoveduje dr. Sušnik te-ma opraševanje zavratne namene.

— V Mariboru. Sedaj se dan 14. t. m. ustrelil sodni očelci Alana Novak, kateri je bil uslužben v službovanje od prejšnje okrajne vla-de, ki pa ni istovesten z višjim sodnim

oficijalom Antonom Novakom, ki uraduje čil in še vedno v Murski Soboti.

— Velika vlomilska družba pod kličem. Ljubljanski policiji se je te-koem zadnjih dni posrečilo izslediti dobro organizirano, veččlansko vlo-milsko družbo, ki je tekoem dveh me-secev po dobro premišljenih načrtih izvršila nebroj vlomov, tatvin in ce-lo 6 cerkvenih ropov. Nameravala je celo oropati cerkev na Brezjah. — Doslaj je pod ključem 17 vlomilcev. Po mestu se o tel vlomilski družbi razširjajo silne senzacije. Na Vodni-kovem trgu vedo celo povedati, da je aretiranih osem stražnikov. Ugo-toviti moramo, da je aretiran le neki tržni stražnik Perc z ženo. — O tel vlomilski družbi približno prihodnje dni obširneje poročilo.

— Kronika. Danes ob 1. uri po-noči je poskušala neka vlomilska družba vlomiti v krojaško delavnico g. Lombarja v Spodnji Šiški. Gospo-dar jih je pravočasno prepoznal. — Rimljan Mario Barancelli je bil ka-znovan na 200 K globe, ker je preko-račil demarkacijsko črto brez vizu-ma jugoslovanskega delegata. — Na-rodnemu poslaniku Josipu Pogačniku je bila 17. t. m. ponoči v Pod-nartu ukradena iz zaklenjene shram-be dvojna konjska oprema v vred-nosti 20.000 K.

Priprave za sprejem regenta v Ljubljani.

— Koncert »Glasbene Matice« na čast regentu. Zaradi omejenega števil-a vstopnic se za koncert »Glasbene Ma-tice« na čast regentu ne bodo prodajale po sa me z n i m o sebam, temveč odda-jale le proti plačilu uradam, korporaci-jam, društvom, organizacijam itd. Vsi ti se pozivljajo, da pišemno prigrisajo do torka dne 22. junija do opol-dne v pisarni Glasbene Matice, koliko in kakšne vstopnice želijo dobiti, na kar se jim vstopnice sorazmerno pridelijo in jim bodo na razpolago v četrtek 24. t. m. med 8. in 12. uro dopoldne pri blaginiku Glasbene Ma-tice, Gosposka ulica 8/I. Istotam se morajo predložiti imeniki udeležencev koncerta. Cene prostorov: za sedeže po 40, 30 in 20 K, stojšča po 5 K.

— Vsi pevec in vse pevke vseli ljubljanskih pevskih društev in sborov se prosto, da pridejo jutri, v soboto, 19. t. m. točno ob 8. zvečer na dvorišče realnega poslopja k skupni vaji za petje ob prihodu regenta v Ljubljano.

Kultura.

— Vprašanje mariborskega gledališča. Kakor smo že poročali, je nastala v Mariboru gledališka kriza, ker gledališče ni dobilo objavljenih podpore od države. Obstojala je nevarnost, da bi se moralo gledališče zatvoriti. Dne 18. t. m. se je vršila v Mariboru gledališka anketa, ki se je udeležil tudi delegat ministrstva za prosveto Milan Grol iz Beograda. Zastopnik ministrstva je zagotovil, da bo vlada mariborsko gle-dališče podpirala ali pa vsaj izdatno subvencionirala. Vlada tudi prevzame v izplačilo gaže igralcev za mesec ju-lij. Za preteklo sezono da država 20.000 kron, mestna občina pa črta predujem v znesku 30.000 K. Tako bi se letošnji deficit kolikorotniko izravnil. Ravnatelj Nučič, ki je že sprejel angažma v Zagrebu, ostane sedaj v Mariboru in bo nadalje vodil gledališče, ki bo v pri-hodnji sezoni vzprizarjalo tudi eperete in manjše opere.

Narodno gospodarstvo.

— ng Čehoslovaške banke osnujejo v Nemčiji delniško družbo »Trgovska združba čehoslovaških bank v Nemčiji«. Glavni namen te ustanovitve je pospeševanje eksporta in importa z Nemčijo.

— ng Deseti mednarodni kongres za bombaž se je v času od 9. do 11. ju-nija vršil v Zürichu. Zastopanih je bi-lo 14 držav. Razpravljalo se je o fabri-ški zakonodaji in blagotvornih napra-va, o pospeševanju produkcije bomba-ža in pospeševanju tekstilne obeti ter o valutnem vprašanju.

— ng Kreditni zavod za trgovino in obrt pomožni svojo delniško glavnico za 120 milijonov kron. Dve tretjini del-nice dobe stari delničarji po kurzu 800 kron, nominalne znaša 320 K. Ostalo tretjino prevzame po višjem tečaju ameriška finančna grupa, ki vplača vrednost v nemških markah. Amerikan-ci dobe dva zastopnika v upravnem svetu. Delniška glavnica, ki je dolelej znašala 200 milijonov, se svila na 320 milijonov kron.

Sokolstvo.

— Sokol v Šiški. Ponovno opozar-jamo na našo sokolsko prireditve v ne-deljo dne 20. t. m. pod Čekinovim gra-dom (nasproti pivovarne Union). Kdor hoče preživeti par prijetnih uric brezskrbno, naj ne samodi prilike in naj gotovo poseti našo veselico. Vse je naj-bolje preakrbljeno in urejeno. Želeti bi le bilo, da nam Jupiter priznase ta dan in se vreme do nedelje ustanovi. — Posetnikom naše prireditve pa pripo-mnimo, naj prinese tovarne celice. Zdravo in na svidele v nedeljo!

— Bratstvo na gradbišču in vinarst-vo. Sedaj se dan 14. t. m. ustrelil sodni očelci Alana Novak, kateri je bil uslužben v službovanje od prejšnje okrajne vla-de, ki pa ni istovesten z višjim sodnim

nedeljo 20. junija t. l. vrtno veselico v vrtnih prostorih g. Slamiča na Glinaški s sodelovanjem vojaške godbe dravnice divizije in drugih zabavnih sporedov. Vstopnina 5 K. Začetek ob 3. popoldne. Ker prične društvo s prihodnjim mese-cem že z zgradbo Sokolskega doma, so vabi glavno občinstvo, da se mnogobrojno udeleži te prireditve, da pomag-a društvu izvesti to težko nalogo. Za dobro postrežbo skrbi restavracija »Slamič«.

— Na fantovščini br. Franceta Pri-jatelj nabrala je družba za stavbni sklad ljubljanskega Sokola 1000 K in za stavbni sklad Sokola I. 400 K. — Po-snemajte!

— Ob priliki praznovanja 70-letnice svojega očeta g. Ivana Adamiča sta darovala njegova sinova Anton in Franc po 100 K za kamniškega Sokola, za kar jima odbor izreka priazno so-hvalo.

Najnovejša poročila.

SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU. Beograd, 17. junija. (Na-rodna supščina). Podpredsednik dr. Ribar otvori ob sedemnajstih 102. se-stanek začasnega narodnega pred-stavnštva. Tahnik dr. Lončar čita prošnje in pritožbe, ki se izročijo izvršitev kompetentnim odborom. Posl. Segvič (Nar. klub) vpraša pred prehodom na dnevni red predsedni-ka vlade glede dogodkov na Sušaku. Posl. Segvič je izjavil: Ne moremo dopustiti, da D' Annunzio na čelu rednih čet poveljuje na Sušaku in odstavlja našega načelnika. Čuli smo od ministrskega predsednika, da na-stopi naša vlada z vojno silo, ako za-sede D' Annunzio Sušak. Italijani so nas vedno varali, tudi takrat, ko so došli s klici »Živeli Jugoslovenli« in ko so prišli v imenu svobode, da zasedejo našo zemljo. Dosti je nam je komedije! Sramota je za nas, da škipetarski narod osvobodijo Valo-no, mi pa gledamo prekrizanih rok. Nato vpraša posl. Segvič, ali je vla-di znano o najnovejših dogodkih, ali je kaj ukrenila in ali bo držala besed, ki jo je dal predsednik vlade dr. Vesnić. (Burno pritrdjevanje). Mini-strski predsednik dr. Vesnić odgo-vori, da kraljevska vlada do tega trenutka ni prejela še nobenih poro-čil o dogodkih. Dogodki so tako važ-ni, da bi merodajni faktorji gotovo poročali vladi, če bi se bilo kaj do-godilo. Posl. Segvič izjavlja, da od-govarja predsednik vlade čisto po-diplomatsko, da nastopa z rokavica-mi na rokah. Memi, da rokavice ta-kaj niso na mestu. Nato se preide na dnevni red: nadaljevanje podrobne debate o volilnem zakonu. Poroče-valec prečita člen 5, v katerem se določuje, na koliko volilcev da od-pade en poslanec. K besedi se oglasi posl. Našič, ki zahteva za ustavo-tvorno skupščino mnogo večje šte-vilo članov, kar pa se tiče števila volilcev zahteva, da pride na 20.000 volilcev po en poslanec. Bivši mini-ster dr. Kramer predlaga korekturo, a bivši minister Kristan izjavlja, da je on za male parlamente, ker ve, da mali parlamenti veliko bolje de-lajo. Ali ustavotvorna skupščina ima povsem drug značaj, pa je treba zato zvišati število volilcev, tako da od-pade na enega poslanca 25.000 vo-lilcev. Nato govori proti zahtevam o kvalifikaciji poslancev in izjavlja, da je sramota, ako bi bilo to izvrše-no v volilni red. Nato se sprejme brez ugovora člen 5 v besedilo, ki ga je sestavil odbor. Člen 6, ki go-vori o številu zastopnikov mest Be-ograda, Zagreba in Ljubljane, izzo-ve živahno debato. Posl. prof. Polić predlaga za Beograd šest, za Zagreb pet in za Ljubljano tri poslance. (Od-borov predlog: Beograd pet, Zagreb štiri, Ljubljana trije poslanci). Na-posled se sprejme predlog, da se člen 6 vrne odboru, da ga ponovno prouči. Člen 7 se odobri brez deba-te. Pri členu 8 predlaga posl. Persić izpremembo, katero sprejme tudi poročevalec Peleš. Člen 8 se odobri, kakor ga je sestavil posl. Persić. Po-tem povzame besedo posl. Jaša Pro-gdanovič in graja poslance, ker niso prisotni v zadostnem številu in ob-soja vse one poslance, ki vršijo tr-govinske posle. »Ako zahtevamo, da dela uradnik, toliko bolj moramo to zahtevati od poslanca, ki mora dati dober vzgled«. (Burno pritrdjevanje).

Minister za konstituentno Stojan Protič veli, da ni potrebno zadostno število poslancev, kadar ni glasov-javila. Podpredsednik dr. Ribar iz-javlja, da bo dal prečitati imena po-slancev. Nato se razpravlja o členu 9, ki govori o tem, kdo naj ima vo-lilno pravico. Posl. Bašič zahteva volilno pravico za matere in žene onih, ki so padli v vojni. Za žansko volilno pravico se zavzema tudi po-slanec Knežević (socialist). Med-njegovim govorom prisotne ženske na galeriji navdušeno poslušajo. Na-to naznani podpredsednik dr. Ribar, da se vrši prihodnja seja volilne ali-manstvskega gremija foto-patentirano.

njem in čestita muslimanskim poslanecem k prazniku. Tudi ministri za poljedelstvo Velizar Jankovič čestita muslimanom srečen bajram. Poslanec Šukrija Kurtović se zahvali predsedniku skupščine in vladi za njihovo pažnjo, ki so jo izkazali muslimanom in predlaga, naj se seja brez ozira na muslimanski praznik vrši že jutri, samo da se delo čimprej izgotovi. Podpredsednik pristane na njegov predlog in določi prihodnjo sejo za jutri 18. t. m. ob šestnajstih.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA V ČEHOSLOVAŠKI.

LDU, Praga, 17. junija. (DKU). Kakor javlja večerna izdaja lista »Česke Slovo«, je zveza železničarjev predložila železniškemu ministru svoje zahteve, katerim se mora ugoditi do 23. t. m. sicer bo imenovana organizacija proklamirala dne 25. t. m. splošno stavko na železnicah.

PRED CARIGRADOM.

LDU Carigrad, 15. junija. (Dun.

kor. ur. — Havaa.) Nacionalisti prodirajo še vedno na marmaraskem obrežju in na obali Črnega morja. Otoki v Marmaraskem morju so menda zasedeni po četah Mustafa paše, zakaj iz Merefteja je dospela brzjavka, da gore vasi na otokih in da so grški parniki med otoki in obalo obstreljevali. Herakleja, ogrožena po nacionalistih, je prosila za pomoč francoskih čet, katerim je poverjeno nadzorovanje rudnikov. Odpisali so eno stotnijo, katero so pa tolpe svarile, naj ne vkoraka v mesto. Ko so dospela ojačenja, se je izkrcala stotnija po kratkem boju. Angleške čete blizu Ismada so bile ojačane in pripravile vse potrebno, da zavrnejo napad nacionalistov.

Gospodarske vesti.

— g. Borze. LDU. Zagreb, 17. junija. Devize: Berolin, ček, 194—198, Berolin, izplačilo, 198—200 Italija 0 do 500, Novi Jork 72—77, Pariz 580—0, Praga 194—196, Švica 1500—1575, Dunaj 51—52. Valute: ameriški dolarji 72—73,50, avstrijske krone 50—0, car-

ski rublji 100—115, nemški 345 do 350, nemške marke 300—312, romunski lei 195—205, italijanske lire 450—455, angleški funti 230—0, čehoslovaške krome 200—204.

Društvene vesti in prireditve.

— Produktivna združba šovinarjev za Slovenijo naznanja svojim članom prodajo umja v nedeljo dne 20. junija ob 9. dopoldne v skladišču, Spodnja Šiška št. 30. (k)

— Ustanovni občni zbor društva »Gospodarski zvon« se vrši v ponedeljek dne 21. t. m. ob pol 9. zvečer na verandi hotela Union. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za Koroško. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — Pripravljalni odbor.

— Za kresni večer, v sredo dne 23. junija, je našel baladni mojster g. Vlček z gojenkami ženskega telovadnega društva v Ljubljani plesne točke pod imenom »Sen kresne nočice«. Sodelujejo plesalka gdca. Lidija Wisjakova. Ker je prireditev v prid društvenim športnim odsekom, vabimo c. občinstvo k obilni udeležbi. k

Reportir Narodnega gledališa v Ljubljani.

Drama:

Petek, 18. junija zaprt.

Sobota, 19. junija Ljubosumje.

Abonm. B.

Opera:

Petek, 18. junija II Trovatore.

Abonm. B.

Sobota, 19. junija Jevgenij Onjegin, Abonem. E.

Nedelja, 20. junija Vesele žene

Windsorske. Abonm. A.

Aprovizacija.

+ Teležje meso. Vnovčevalnica za živino in mast v Ljubljani ho oddajala za v soboto in nedeljo, t. j. 19. in 20. tm. sledečim mesarjem svoja teleža v prodajo in sicer: Janežiču, Ham Mariji, Janežu, Lebnu, Selanu, Zajc Ivanu po pet telež: Štruklju, Andreju po tri teleža; Ahlinu, Anžiču, Brecljniku, Česku, Černivcu, Čezaku, Dolničar Fr., Dolničar Jožefi, Ham Matiji, Javorniku, Josihu, Kastelicu, Kočarju, Kocjanu, Makovcu, Novljanu, Novaku, Ocvirku, Petriču, Prepeluhu, Prezelju, Primcu, Rihtar ml., Rihtar star., Smoljanu.

Škerjancu, Škrajnerju, Zganjar Jožetu, Zganjar Antonu, Zupančiču, Zabajku po dve teleti. Kg mesa velja: sprednjega 19 K, zadnjega 20 K.

+ Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo prodaja od danes naprej svojim članom čevlje in dokler traja zaloga, — moko v poljubni množini in po snižani ceni. Obenem z moko se more dobiti vsak dan tudi vsa druga živila brez vrstnega reda. Novi člani se vsak dan sprejemajo.

Poizvedbe.

— Izgubila se je listnica z nekoliko denarjem in dokumenti. Ker so dokumenti važni, naproša se poštenega najditelja, da se mu iste vrne na naslov Avgust Copič, Vrhovčeva ulica 12, denar si pa lahko obdrži in dobi še dobro nagrado. Potna legitimacija se glasi na isto ime. (4448)

Glavni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Veliko ogledalo 200x70 cm se prod. Vprašaj: J. KLEIN, steklar, Franciskanska ul. 4427

Prodajno ceno 70 sežnjev metrskih borovih drv. Poizve se v trgovini F. Weligoni, Sp. Šiška 67. 4384

Staljšnik, ki se ne boji dela se išče. Ponudbe na poštini predal Revlika 154. 4372

Na prodaj zelo dobro žensko kolo prost tek, novi pnevmatiki. Cena 3200 K. Kje, pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4381

Mehlovana soba s hrano v sredini mesta se išče za neko gospodinjico. Ponudbe pod »A. J. 4377« na uprav. Slov. Naroda. 4377

Zaganjanje drv z motorjem po nizki ceni in točni postrežbi priporoča Anton Pacihar, Poljanski nasip 22, I. nadst. 4346

Več stavbenih parcel je v Novem Vodmatu napročaj. Pojasnila daje A. Vacik, Ljubljana, Zaprška c. 15. 4421

Nova svetlo-siva svilnata obleka se prod. ali zamenja za drugo blago. Naslov pove upr. Sl. Naroda. 4418

Prvorazna jajca komad po K 1-20, plavalci (Schwimmer) po 50 vin. nudi Em. Supanc v Rogatcu 3794

Hiša na prodaj sredi Ljubljane, s 3 malimi stanovanji, cena zelo nizka, kupni pogoji ugodni. Pojasnila od 10. do 12. ure. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4402

Členu šoferja za na Koroško. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebno v pisarni centrale Koroške gospodarske družbe v Ljubljani, sedišče »Balkan«. 4410

Mapec h konjem, pošten trezen in zanesljiv se išče. Predstaviti se popoldne v Parkhotelu Tivoli, Ravnotam se išče služkinja za vsa kuhinjska dela. 4409

1500 K nagrade dobi, kdor ml. prebitro mogečo stanovanje (2-3 sobe in kuhinjo) z električno razsvetljavo. B. Fink, inženirski referat Dravske divizije, Ljubljana. 4317

Hiše se delavnica 10 do 30 metrov široka. Kupim več vreten, »spindelov« in ročnih stiskalnic (preš). Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4385

Na domačo hrano se sorejmeta dva gospoda s 1. julijem Kje, pove upr. Slov. Naroda. 4440

Na prodaj sta 2 osla s celo opremo. Kje, pove upravnistvo Slov. Naroda. 4387

Lesene zaboje različne velikosti prod. Samopomoč, Ljubljana. 4437

2 fot. aparata 9x12 se prod. na Sv. Petra nasipa 59/p. 4332

Kolo (dirkalno) lepo, v jako dobrem stanju z rez. zračnicami se prod. pri anoučnem in informacnem zavodu Vedež, Maribor, Gregorčičeva 6. 4445

Proda se salonska obleka in miza 150 cm dolga 70 široka vse v dobrem stanju. Poizve se v Gradšče 5/I. levo. 4442

Proda se kompletna, popolnoma nova kuhinjska posoda za nizko ceno. Poizve se v upravi »Slovenskega Naroda«. 4396

Urarski pomočnik se proti dobremu plačilu takoj sprejme. Ponudbe na upravnistvo Slov. Naroda pod »Urar 4319«. 4319

Lokal za trgovino v prometnem kraju se išče v majom. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Trgovec št. 305/4449«. 4449

Pisarni stroj »Remington« model 7 (z pisarni nevidno pisavo) v zelo dobrem stanju na prodaj. Na ogled v Anončni ekspediciji, Al. Matelič, Ljubljana. 4407

Naprodaj je takoj zelo dobro ohranjen poštini voz 8 m/m nosilnosti. Cena: 60.000 K. Vprašanja na naslov: Matuš Helena, posestnica v Dolenji Lendavi (Prekmurje). 4416

Na prodaj je Wolfova lokomobila, 13 do 21 HP, dinamo 32 Ku (skoraj nov) in pretikalnica (Schalttafel). Kje, pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4386

Kupi se vsako množino starih platkov od belega perila in stara rabljena spaga. Po blago se pride osebno na dom. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Stare krpe/4439«. 4439

Elektromonter. Iščen službo, sem izjavljam, montažah, popravkih vseh električnih in ključavničarskih strojev. Sposoben sem samostojno voditi obrat. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4447

Gig nizke, zelo lične oblike, se prod. pri Lečnikarju na Viti št. 38. 4435

4 kolesa kompletna, z novo pnevmatik, se prodajo. M. Sterliš, Vič 16. 4432

Dobro izurjene šivilje se sprejemajo pri A. Singer, Gradšče 7. 4411

Prodaj pisalni stroj. Poizve se Poljanski c. 5/pr. 4438

Mlinar dobro izučen, pošten in priden, se takoj sprejme. Plača dobra. And. Zorčič, mlinar, Rigoce, p. Dobova. 4404

300 suhih kozličevih kož je naprodaj. Kje, pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4413

Perzijska preproga se po ugodni ceni prod. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 4412

Velika registrirna kontrolna blagajna »National« naprodaj. Poizve se: Poljanska c. 5/pr. 4436

Hiša z vrtom na Medu, pripravna za zamenja za majhno hišo ali prod. Poizve se: Hotel Kapa, Bled. 4423

Trstije za strope izdelane in prodaja na debelo in drobno m po K 4-80 pri večjih naročilih znaten popust Steiner Anton, Ljubljana, Jovanova ulica 13, Trnovo. 4256

Oprava za jedilno sobo, obstoječa iz 2 kredenc, jedilne in servirne mize, dekoracijskega divana z zrcalom in 6 stolov problematičnih z usnjem. Vse masivno, t. d. les. Jako dobro ohranjeno. Cena K 24.000. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 4415

Lepo letno stanovanje v neki vili v Begunjah na Gorenjskem, obstoječe iz 3 sob, (eventualno 4) I kabineta, kuhinje, vse s pohištvom, razven perila, se odda mimi in solidni stranki 3-4 oseb. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4391

Gg. trgovinca i industrijalca javljam da sam v najlepši najživljivi ulici Sarajeva otvorio agenturno i komisionalnu trgovinu na veliko te se preporečujem za vse trg. poslove kao i za zastupstva i posredovanja. Splošnovanjem Milod Padarić, Kralja Petra ulica Sarajeva. 4360

Fricko Juvan
Zvonka Juvan roj. Zupanc
poročena
Ljubljana, v juniju 1920.

Angleško blago
za žakete, smoking obleke, hlače in perline priporoča
A. Rojina, Aleksandrova 3.
išče se spreten
strojnik
k motorju (Diesel), kateri se pa mora razumeti tudi na polni jarem (Voilgatter). Ponudbe s spričevali na Luderik Kahr, Ormož. — Istotam se sprejme tudi šegar. 4417

Slike kralja Petra
v velikosti 47x65 cm priporoča
Narodna knjigarna v Ljubljani.
Cena K 24.—.

Potreban sekretar
za hotel sa jezikom srpskim, francuskim i nemackim. Plata 700 dinara sa hranom. Ponude slati na Dracimir Zdravković, Beograd. (Sava). 4406

Tražim
zubotehničara.
Samo prvorazredna sila, posve vješta u svim poslovima, neka šalje ponude na
Dr. Rikard Kleinkind,
Zagreb, Jelačićev trg 1.

Muhe
kratkočasne zgodbe, spisal Blaž Pešina
Najzabavnejše berilo za samske in po ročeni! Cena s poštno K 10-50. Na roča se v
Narodni knjigarni
v Ljubljani.

Cigaretni papir
Palmat, 100 kosov v kartonu
Albatros, K 200—
Gardner, K 195—
Gardner, K 200—
Albatros, K 195—
Gardner, K 170—

Cigaretni papir:
v lističih 100 kosov v kartonu
Albatros s tabakom, K 195—
Tabak, dober papir, K 160—

Stročnice:
Bavarske 1 mila, K 40—
Palmat vosek 1 kg, K 60—
Razpustljiva za debelo:
Papirica Urmana,
Ljubljana, Mestni trg 2.

VRTNAR,
neoznjen, se išče za cvetlična in druga v vrtnarstvo spadajoča dela, od 30. do 45. let star, z vso oskrbo, začetna plača mesečno 200 K, po zadovoljivosti več. Potni stroški pri prehodu se povrnejo. Naslov pove upr. Sl. Nar. 4434

Trapistovski sir
v hlebih po 1 1/2 kg.
Groyerski sir
v hlebih po 8—10 kg
nudi za prodaj
Parna mlečara Nova Gradška (Slavonija).

Nudim
vsakovrstne
živilne
potrebtine
Gjorgje Grujić
Beograd, Miletina ul. 15.

Pozor! Pozor!
Traži se jedan majstor specijalista za varanje (švasovanje) delova od aluminuma — te koji će biti dobro nagradjeni. Ponude slati ili lično se javiti A. E. Biron Dra Bojevića Beograd, Kosmajka 16, pod šifrom: »Aluminijum«.

Stiskalnica
za seno in slamo skoraj nova, dobro ohranjena, se takoj odda. Za vprašati: poštni predal 18, Celje. 4424

Prodaj takoj:
stavbni les, opeko, vrata in okna, točilnik za pivo z dvema mecenima pipama, marmornato ploščo in stiskalno napravo, kredenco iz mecenovega lesa, avtomatični klavir, moško kolo, leseno strešno konstrukcijo 20x8 x žlebovi, stopnice iz mecenovega lesa za 2 nadstropji, omaro za led, kuhinjsko blagajno, steklenice od mineralne vode 1000 kom., violina 3/4, cevi za stranišča in dimnike, 4 postelje v obliki omar (Kastenbette), veliko mizo za jedilne sobe, demontirano verando, acetilenski aparat z lestencem (lustrum).

Hotel »Triglav« Bohinjska Bistrica.

Prodajo se
AUTOMOBILI

I. 6 sedežni »Daimler« 22 HP
II. 4 »Dion Bouton« 18 HP
II. 4 »Ford« 24 HP
IV. 6 sedežni »Dun. Fiat« 16/18 HP
V. 6 »Bianchi Milano« 35 HP
pripraven za transportne in poštne vožnje

Pnevmatiko za kolesa ter gumi in cevi za škropljenje trt priporoča po najnižjih cenah

Franc Florjančič, Šelenburgova ul. št. 6.

Pozor! Pozor!

Trgovci in hotelirji!

»Ogrske špecialitete«

la segedinska rižna paprika
la domače tarane
la zimske solame
la domače milo.

To blago razpošiljamo v poštnih paketih po povzetju
Kolektorske trgovine na debelo
Brača Predanovič, Novi Sad, Vojvodina, Tel. 133.

Knjigovoznica
v Zagrebu ustanovljena l. 1876, z mnogoletnimi stalnimi naročniki, opremljena s potrebnim materijalom se preda s celim inventarjem radi smrti v obitelji. Naslov v upr. Slov. Naroda. 4419

Javna dražba.
Občinska hiša s štirimi sobami, kuhinjo, jedilno shrambo in s kletjo v Sv. Petru na Glavnem trgu št. 28, se z dvoriščem, vrtom in gospodarskim poslopjem potom javne dražbe prod. dne 27. junija, t. j. ob 2 h popoldne. Hiša je tudi pripravna za obrt, ker stoji tik okrajne ceste, ter v kraju mnogoštevilno obiskovane božje poti Svet. gor. Izključna cena 100.000 K. Položiti je 10% vadija. 4414

Občina Sv. Peter pod Sv. gorami.

POZOR!
Baker
WEISS,
Maribor.
Anončni in inform. zavod Vedež Maribor

Kavo, čaj
Čokolado,
Kakao,
Bonbone,
Kavni pridelki,
Mandeljine,
Razine,
Paradižnike,
Riz,
Slive,
Dišave,
Konjak,
Rum,
Sampanjec,
Namizna vina,
razpošilja po vsem kraljestvu.
Jos. Fabiani, Ljubljana,
Prešernova ul. 54.

Ravnateljstvo Jadranske banke
naznanja tužno vest, da je gospod

Dr. Feodor baron Nikolić
podravnatelj in vodja podružnice Dunaj
po dolgi in mučni boleznii včeraj v Zagrebu preminul.

V Ljubljani, dne 18. junija 1920.